

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wprowadzenie	17
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem	23
§ 1. [Zakres przedmiotowy rozporządzenia]	23
I. § 1 ust. 1 [Zakres stosowania]	24
II. § 1 ust. 2 pkt 1 [Organizacja ruchu drogowego]	29
1. Geometria i zakres dostępu do drogi	30
2. Sposób umieszczania znaków pionowych, poziomych, sygnalizatorów i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego ...	33
3. Zasady i sposób działania sygnalizacji, znaków świetlnych, znaków o zmiennej treści i innych zmiennych elementów	34
III. § 1 ust. 2 pkt 2 [Projekt organizacji ruchu]	35
1. Projekt stałej organizacji ruchu	36
2. Projekt czasowej organizacji ruchu	38
3. Projekt zmiennej organizacji ruchu	40
4. Uproszczony projekt organizacji ruchu	41
§ 2. [Zarządzanie ruchem na drogach. Czynności organizacyjno-techniczne]	42
I. § 2 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 [Czynności organizacyjno-techniczne] ...	42
1. Sporządzanie projektów organizacji ruchu i przedstawianie projektów organizacji ruchu do zatwierdzenia	43
2. Rozpatrywanie projektów organizacji ruchu	45
3. Zatwierdzanie organizacji ruchu	54
4. Przekazywanie zatwierdzonej organizacji ruchu do realizacji	58
5. Nadzór w zarządzaniu ruchem na drogach	59
6. Obsługa systemów sterowania ruchem i sterowanie ruchem ...	60
7. Tymczasowe ograniczenia i zakazy w ruchu	60
II. § 2 ust. 1a [Projekt organizacji ruchu w procesie budowlanym]	60

§ 3. [Organ zarządzający ruchem na drodze, podmiot zarządzający drogą wewnętrzną, organ sprawujący nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach]	62
I. § 3 ust. 1 [Organ zarządzający ruchem na drodze]	64
1. Rozpatrywanie projektów organizacji ruchu oraz wniosków dotyczących zmian organizacji ruchu	69
2. Opracowywanie lub zlecanie do opracowania projektów organizacji ruchu uwzględniających wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz organizacji i bezpieczeństwa ruchu	71
3. Zatwierdzanie organizacji ruchu na podstawie złożonych projektów organizacji ruchu	71
4. Przekazywanie zatwierdzonych organizacji ruchu do realizacji	72
5. Przechowywanie projektów organizacji ruchu i prowadzenie ewidencji	72
6. Opiniowanie geometrii drogi w projektach budowlanych	72
7. Prowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ich zgodności z zatwierdzoną organizacją ruchu	75
8. Współpraca w zakresie organizacji ruchu i jego bezpieczeństwa z innymi organami zarządzającymi ruchem, podmiotami zarządzającymi drogami wewnętrznymi, zarządcami dróg i zarządcami infrastruktury kolejowej, Policją oraz innymi jednostkami	76
II. § 3 ust. 1a [Podmiot zarządzający drogą wewnętrzną]	77
1. Kompetencje podmiotu zarządzającego drogą wewnętrzną	83
2. Sposoby organizacji ruchu na drogach wewnętrznych	85
3. Zasady zatwierdzania organizacji ruchu na połączeniach dróg wewnętrznych z drogami publicznymi	89
4. Odpowiedzialność za niewłaściwe oznakowanie dróg wewnętrznych	90
III. § 3 ust. 2 i 3 [Organ sprawujący nadzór nad zarządzaniem ruchem]	92
1. Dokonanie oceny organizacji ruchu – zgodność z przepisami i zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego	94
2. Rozstrzygnięcie w sprawach spornych dotyczących istniejącej lub projektowanej organizacji ruchu	98
§ 4. [Podstawa zmiany organizacji ruchu. Inicjatorzy zmian w organizacji ruchu]	103
I. § 4 ust. 1 [Podstawa zmiany organizacji ruchu]	103

II. § 4 ust. 2 [Zatwierdzona organizacja ruchu jako element dokumentacji budowy]	104
III. § 4 ust. 3 [Inicjatorzy zmian w organizacji ruchu]	106
§ 5. [Projekt organizacji ruchu. Elementy składowe dokumentacji]	110
I. § 5 ust. 1 [Elementy składowe projektu organizacji ruchu]	111
1. Plan orientacyjny	111
2. Plan sytuacyjny	113
3. Program sygnalizacji i obliczenia przepustowości drogi	115
4. Zasady dokonywania zmian oraz sposób ich rejestracji	117
5. Opis techniczny	117
6. Przewidywany termin wprowadzenia stałej/czasowej organizacji ruchu	121
7. Nazwisko i podpis projektanta	123
II. § 5 ust. 2 [Uproszczona organizacja ruchu]	128
§ 6. [Zatwierdzanie organizacji ruchu]	130
I. § 6 ust. 1 [Zatwierdzanie organizacji ruchu. Właściwość. Szczegóły zatwierdzenia]	130
1. Podmiot właściwy do zatwierdzenia organizacji ruchu	130
2. Zatwierdzenie organizacji ruchu a decyzja administracyjna	132
3. Upoważnienia do zatwierdzania organizacji ruchu	136
4. Elementy niezbędne zatwierdzenia organizacji ruchu (<i>essentialia negotii</i>)	140
II. § 6 ust. 2 [Zatwierdzenia. Skrzyżowania dróg]	142
III. § 6 ust. 3 [Zatwierdzenia. Objazdy na drogach innych kategorii]	146
§ 7. [Procedura zmiany organizacji ruchu. Opinie do projektów organizacji ruchu]	148
I. § 7 ust. 1, 4 i 5 [Egzemplarze projektu organizacji ruchu]	148
II. § 7 ust. 2 i 3 [Opinie do projektów organizacji ruchu]	150
1. Opinia zarządu drogi i Policji	151
2. Opinia organu zarządzającego ruchem na drogach	152
3. Inne opinie do projektów organizacji ruchu	154
III. Kompetencje organów opiniujących projekty organizacji ruchu. Znaczenie prawne wydanej opinii do projektu organizacji ruchu	154
1. Forma wydawanej opinii. Termin na wydanie opinii. Termin ważności opinii	155
2. Znaczenie prawne wydanej opinii przy rozpatrywaniu projektu organizacji ruchu	157
§ 8. [Rozpatrzenie projektu organizacji ruchu. Zatwierdzenie. Odesłanie do poprawek. Odrzucenie projektu organizacji ruchu. Termin na wprowadzenie organizacji ruchu]	159
I. § 8 ust. 1 pkt 1 [Rozpatrywanie wątpliwości przez organ zarządzający ruchem na drodze]	160

II. § 8 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 i 6 [Sposoby zatwierdzenia projektu organizacji ruchu. Odesłanie do poprawek. Odrzucenie]	163
1. Zatwierdzenie organizacji ruchu	164
2. Warunkowe zatwierdzenie organizacji ruchu	167
3. Odesłanie projektu w celu wprowadzenia poprawek	168
4. Odrzucenie projektu organizacji ruchu	171
5. Odstępstwa od warunków technicznych stosowania znaków drogowych, sygnałów drogowych i urzędzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	175
6. Interes prawny w zaskarżaniu czynności organizacyjno-technicznych	176
7. Droga sądowa w sprawach zatwierdzonych, odesłanych do poprawek lub odrzuconych projektów organizacji ruchu	180
III. § 8 ust. 3 i 4 [Skrzyżowania i uproszczone organizacje ruchu]	186
IV. § 8 ust. 7 [Termin na wprowadzenie organizacji ruchu. Przedłużenia, aneksy i prolongaty]	187
1. Termin na wprowadzenie organizacji ruchu a termin ważności organizacji ruchu	187
2. Formułowanie terminu na wprowadzenie organizacji ruchu	191
3. Prolongata terminu na wprowadzenie organizacji ruchu. Aneksy, suplementy i korekty do zatwierdzeń organizacji ruchu	192
V. § 8 ust. 8 [Wydanie egzemplarzy zatwierdzonych organizacji ruchu]	193
§ 9. [Ewidencja zatwierdzanych organizacji ruchu. Przechowywanie]	194
I. § 9 ust. 1 i 2 [Ewidencja zatwierdzanych organizacji ruchu]	194
II. § 9 ust. 3 i 4 [Przechowywanie zatwierdzanych organizacji ruchu]	199
III. Dostęp do informacji publicznej. Zaświadczenia	199
§ 10. [Tymczasowe ograniczenia lub zakazy w ruchu]	202
I. § 10 ust. 1 [Tymczasowe ograniczenia lub zakazy w ruchu. Podmioty uprawnione]	202
II. § 10 ust. 2 i 4 [Zasady wprowadzania tymczasowych ograniczeń i zakazów]	204
III. § 10 ust. 3 [Działania organu zarządzającego ruchem]	205
§ 11. [Utrzymywanie zatwierdzonej organizacji ruchu]	207
I. § 11 zdanie pierwsze [Utrzymywanie zatwierdzonej stałej organizacji ruchu przez zarządcę drogi publicznej]	207
1. Inne źródła ustawowe	208
2. § 11 pkt 1, 3–6 [Utrzymywanie zatwierdzonej stałej organizacji ruchu przez inne podmioty]	211
II. § 11 pkt 2 [Utrzymywanie zatwierdzonej czasowej organizacji ruchu]	219

§ 12. [Wprowadzanie organizacji ruchu. Kontrola wprowadzonej organizacji ruchu]	220
I. § 12 ust. 1 [Jednostka wprowadzająca organizację ruchu. Zawiadomienie o wprowadzeniu. Terminy]	221
1. Jednostka wprowadzająca organizację ruchu	222
2. Podmioty zawiadamiane	226
3. Trudności interpretacyjne w zawiadamianiu oznaczonych podmiotów	228
4. Forma zawiadomienia o wprowadzeniu organizacji ruchu	231
5. Termin na dokonanie zawiadomienia o wprowadzeniu zatwierdzonej organizacji ruchu	232
II. § 12 ust. 2 [Wprowadzanie uproszczonej organizacji ruchu]	235
III. § 12 ust. 4 [Utrata ważności zatwierdzonej organizacji ruchu]	236
IV. § 12 ust. 3 i 5 [Kontrola wprowadzanej zatwierdzonej organizacji ruchu. Kontrole półroczne organizacji ruchu]	239
1. § 12 ust. 3 [Kontrola zatwierdzonej stałej organizacji ruchu]	240
2. § 12 ust. 5 [Półroczna kontrola organizacji ruchu]	243
V. § 12 ust. 6 [Uprawnienia organu zarządzającego ruchem na drodze]	247
§ 12a. [Kontrola organizacji ruchu na drogach wewnętrznych]	249
§ 13. [Utrata mocy poprzedniego rozporządzenia]	250
§ 14. [Wejście w życie]	250
Pytania i odpowiedzi	251
Wzory druków	277
Wzór 1. Odpowiedź na wniosek w sprawie zmiany organizacji ruchu	277
Wzór 2. Wniosek o zatwierdzenie organizacji ruchu	279
Wzór 3. Zatwierdzenie stałej organizacji ruchu na drodze publicznej	281
Wzór 4. Zatwierdzenie czasowej organizacji ruchu na drodze publicznej	283
Wzór 5. Zatwierdzenie organizacji ruchu na drodze wewnętrznej	285
Wzór 6. Wniosek o wydanie opinii do projektu organizacji ruchu	286
Wzór 7. Wzór opinii do projektu organizacji ruchu wydanej przez Policję	288
Wzór 8. Wzór opinii do projektu organizacji ruchu wydanej przez zarządcę drogi	290
Wzór 9. Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia komisji bezpieczeństwa ruchu drogowego	292
Wzór 10. Odesłanie projektu organizacji ruchu w celu wprowadzenia poprawek	294
Wzór 11. Odrzucenie projektu organizacji ruchu	296
Wzór 12. Zawiadomienie o wprowadzeniu organizacji ruchu	298
Wzór 13. Informacja o braku skuteczności zawiadomienia o wprowadzeniu organizacji ruchu	300
Wzór 14. Protokół kontroli zatwierdzonej stałej organizacji ruchu	302

Wzór 15. Protokół kontroli półrocznej	304
Wzór 16. Wezwanie do doprowadzenia organizacji ruchu do zgodności z zatwierdzoną organizacją ruchu	307
Wzór 17. Protokół roczny kontroli organizacji ruchu na drogach wewnętrznych objętych strefą ruchu lub strefą zamieszkania	309
Bibliografia	311
Spis pisemnych interpretacji i stanowisk organów sprawujących nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach	315
Spis schematów	319
Spis tabel	321

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c.** – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)
- k.k.** – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.)
- k.p.a.** – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256)
- k.w.** – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2019 r. poz. 821 ze zm.)
- p.p.s.a.** – ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.)
- p.r.d.** – ustawa z 20.06.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 110)
- p.w.u.r.a.** – ustawa z 13.10.1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872 ze zm.)
- pr. bud.** – ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm.)
- r.o.w.u.z.** – rozporządzenie Rady Ministrów z 1.06.2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1264)
- r.s.n.e.d.** – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 16.02.2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz.U. Nr 67, poz. 582)
- r.s.w.z.r.** – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 23.09.2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. z 2017 r. poz. 784)

- r.w.t.d.p.** – rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 2.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 2016 r. poz. 124 ze zm.)
- r.w.t.s.l.** – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20.10.2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie (Dz.U. poz. 1744 ze zm.)
- r.w.t.z.s.** – rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 3.07.2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2311)
- r.w.z.r.d.** – rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 10.10.2000 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach (Dz.U. Nr 90, poz. 1006) – nie obowiązuje
- r.z.s.d.** – rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31.07.2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2310)
- RODO** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1)
- u.d.i.p.** – ustawa z 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1429)
- u.d.p.** – ustawa z 21.03.1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2086 ze zm.)
- u.i.d.p.** – ustawa z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 700 ze zm.)
- u.p.a.p.p.** – ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1231)
- u.p.z.p.** – ustawa z 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.)
- u.s.g.** – ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)
- u.s.p.** – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511 ze zm.)
- u.s.w.** – ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 512 ze zm.)
- u.s.z.p.r.** – ustawa z 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1474 ze zm.)

-
- u.w.l.** – ustawa z 24.06.1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2019 r. poz. 737 ze zm.)
- zarządzenie nr 32a** – zarządzenie nr 32a Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z 28.12.2004 r. w sprawie rozpatrywania projektów organizacji ruchu i zatwierdzania organizacji ruchu w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, https://www.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/r/rok-2004_6884//documents/32a_2004.pdf (dostęp: 2.03.2020 r.)

Czasopisma

- BRD** – Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
- Prok. i Pr.** – Prokuratura i Prawo
- PPP** – Przegląd Prawa Publicznego
- RPEiS** – Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
- Sam. Teryt.** – Samorząd Terytorialny
- ZNSA** – Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Instytucje

- GDDKiA** – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- KGP** – Komenda Główna Policji
- NSA** – Naczelny Sąd Administracyjny
- SN** – Sąd Najwyższy
- SO** – sąd okręgowy
- SR** – sąd rejonowy
- WSA** – wojewódzki sąd administracyjny

Inne

- PZT** – projekt zagospodarowania terenu
- ZRID** – zezwolenie na realizację inwestycji drogowej